

Dosarul nr. Ira-520/2022
1-20163807-01-Ira-04042022

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

25 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte - Timofti Vladimir
Judecători - Cobzac Elena și Plămădeală Ghenadie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către inculpatul Galațan Alexandru prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Anenii Noi, sediul Central din 03 februarie 2021 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2021, în cauza penală privindu-l pe
Galațan Alexandru xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 28.12.2020-03.02.2021;
2. Instanța de apel: 19.02.2021-05.05.2021;
3. Instanța de recurs: 04.04.2022-25.05.2022.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Anenii Noi, sediul Central din 03 februarie 2021, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Galațan Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2), lit. lit. b), e), f) Cod penal la 3 (trei) ani și 4 (patru) luni închisoare, fără aplicarea amenzii, cu executarea pedepsei în penitenciare de tip semiînchis.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Liubimov Alexandr, urmând ca asupra cuantumului acesteia să se expună instanța civilă.

A fost dispusă încasarea, în mod solidar, de la Galațan Alexandru și de la Fugaru Gheorghe în beneficiul statului cheltuielile judiciare legate de efectuarea expertizei judiciare în cuantum de 128 (una sută douăzeci și opt) lei.

În cauză a fost recunoscut vinovat și condamnat și inculpatul Fugaru Gheorghe în privința căruia decizia nu se contestă.

1.2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Galațan Alexandru, la data de 22.11.2020, în perioada de timp de la 07:00 și până la 07:30, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Fugaru Gheorghe, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, conștientizând pericolul social al acțiunilor lor, acționând prin intenție directă, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, aflându-se în satul xxxxx, au sustras deschis de la Liubimov Alexandru bani în sumă totală de 550 lei, un chipiu cu inscripția „Philipp Plein”, în valoare de 600 lei, un telefon mobil de model „Iphone XS” în valoare de

16000 lei, un ceas de model „Michael Kors” în valoare de 5000 lei, două încărcătoare la prețul de 250 lei fiecare, în valoare totală de 500 lei, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil în valoare totală de 28 650 lei.

Acțiunile lui Galațan Alexandru, au fost încadrate în baza art. 187 alin. (2), lit. lit. b), e) și f) Cod penal, după indicii calificativi - *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor alte persoane, săvârșit de două persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune considerabile.*

2. Sentința menționată a fost atacată, **cu apel** de către avocatul Potereanu Dina în interesele inculpatului Galațan Alexandru prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Galațan Alexandru a i se stabili o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

2.1 În motivarea cererii de apel avocatul a menționat că, pedeapsa aplicată de către instanța de fond este prea aspră în coraport cu fapta comisă, mai mult, inculpatul Galațan Alexandru a recunoscut integral vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2021 a fost respins, ca fiind nefondat apelul, declarat de către avocatul Potereanu Diana în interesele inculpatului Galațan Alexandru și menținută sentința.

3.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, în baza probelor administrate de acuzatorul de stat acțiunile infracționale ale inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2), lit. lit. b), e), f) Cod penal, sentința primei instanțe nefiind contestată în această parte, de către părțile la proces.

Cu referire la chestiunea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Galațan Alexandru, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75, 90 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Din materialele cauzei penale instanța de apel a reținut că, inculpatul Galațan Alexandru a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, circumstanțe atenuante în privința inculpatului Galațan Alexandru nu au fost reținute, circumstanța agravantă - săvârșirea infracțiunii prin orice formă de participație, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care se află în stare de ebrietate, provocată de consumarea involuntară sau forțată a substanțelor menționate la art. 24 Cod penal sau de consumarea de aceste substanțe fără a fi conștientă de efectul lor, cât și săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, inculpatul Galațan Alexandru la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află la locul de trai se caracterizează

pozitiv, prin sentința Judecătorei Slobozia din 13 noiembrie 2015, Galațan Alexandru a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 264¹ alin. (1), 264¹ alin. (1) Cod penal și în conformitate cu art. 84 Cod penal i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, adică 10 000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În contextul circumstanțelor constatate, instanța de apel a respins solicitarea apărării de a stabili inculpatului Galațan Alexandru o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod Penal, deoarece această măsură de pedeapsă nu poate fi aplicată anume reieșind din caracterul și gradul prejudiciabil al faptei și din personalitatea inculpatului, totodată, o pedeapsă sub formă de închisoare, cu aplicarea instituției suspendării condiționate a executării pedepsei ar avea un caracter iluzoriu, iar pedeapsa penală nu și-ar realiza scopul de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele invocate de avocatul Potereanu Dina, potrivit căreia, pedeapsa penală aplicată de către instanța de fond este prea aspră în coraport cu fapta comisă, mai mult, inculpatul Galațan Alexandru a recunoscut integral vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată or, aceste circumstanțe nu indică la faptul că, corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea acestuia este posibilă fără privarea lui de societate, deoarece evaluând personalitatea inculpatului, instanța de apel a conchis că, inculpatul anterior judecat, nu a făcut careva concluzii, nu a conștientizat gradul de pericol social al faptelor comise, nu a pășit pe calea corectării, dar a continuat să manifeste un comportament infracțional și a comis cu intenție o infracțiune gravă

Ținând cont de prevederile art. 90 Cod penal, instanța de apel a respins ca nefondată solicitarea de apel a părții apărării privind aplicarea inculpatului Galațan Alexandru a unei pedepse mai blânde, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece la caz nu au fost stabilite careva circumstanțe pertinente în baza cărora să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei, concluziile date fiind generate de faptul că, inculpatul Galațan Alexandru a comis o infracțiune gravă, în prezența circumstanțelor agravante - săvârșirea infracțiunii prin orice formă de participare, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care se află în stare de ebrietate, cât și săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

La fel, instanța de apel a respins solicitarea părții apărării de a aplica inculpatului Galațan Alexandru a unei pedepse mai blânde, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, motivându-și soluția și în baza faptului că, inculpatul Galațan Alexandru anterior a fost judecat și fiindu-i aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate, acesta nu a fost în stare să se corijeze în urma beneficierii de clemența acordată lui, în alte cauze, persistând în adoptarea unui comportament ilegal și antisocial.

Acest fapt demonstrează că măsuri de pedeapsă neprivative de libertate sunt inefficiente în raport cu personalitatea inculpatului Galațan Alexandru, deoarece acesta nu și-a făcut concluziile corespunzătoare.

Prin urmare, instanța de apel a menținut soluția instanței de fond în partea individualizării pedepsei, fiind apreciat că restabilirea echității sociale perturbate prin infracțiune, precum și corectarea inculpatului va putea fi realizată doar prin stabilirea unei pedepse cu închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În contextul raționamentelor expuse supra, instanța de apel a reținut că, la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Galațan Alexandru instanța de fond a avut în vedere criteriile generale de individualizare prevăzute de art. 75 Cod penal, și anume: gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Totodată, la individualizarea pedepsei penale instanța de apel a respectat limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea incriminată - art. 187 alin. (2), lit. b), e), f) Cod penal, așa cum au fost reduse prin aplicarea alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală.

4. Decizia instanței de apel este atacată, *cu recurs ordinar*, la data de **23 martie 2022**, de către inculpatul Galațan Alexandru care invocând temeiurile prevăzute la art. 427 alin.(1) pct. 5), 6) Cod procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea deciziei, cu aplicarea unei pedepse conform art.90 Cod penal.

4.1 În motivarea recursului se indică că:

- instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75, 90 Cod penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia;

- pedeapsa aplicată în privința lui Galațan Alexandru este prea aspră în coraport cu fapta comisă, mai mult, inculpatul Galațan Alexandru a recunoscut integral vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise. Instanțele de judecată eronat au interpretat și au respins solicitarea părții apărării de a stabili inculpatului Galațan Alexandru o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece această măsură de pedeapsă nu ara poate fi aplicată reieșind din caracterul și gradul prejudiciabil al faptei și din personalitatea inculpatului, totodată, o pedeapsă sub formă de închisoare, cu aplicarea instituției suspendării condiționate a executării pedepsei ar avea un caracter iluzoriu, iar pedeapsa penală nu și-ar realiza scopul de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane;

- Galațan Alexandru, fiind deținut în Penitenciarul nr. 13 în condiții inumane și degradante.

5. La recursul ordinar declarat de către inculpatul Galațan Alexandru în conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹ Cod procedură penală, procurorul

a depus referință, care a pledat pentru inadmisibilitatea acestuia invocând că, termenul de declarare a recursului de către inculpatul Galațan Alexandru expira la 7 iulie 2021. Astfel termenul de 30 zile de contestare a deciziei instanței de apel cu recurs ordinar stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat de către recurent, contestația fiind depusă la oficiul poștal la 21 martie 2022, cu întârziere de 9 luni și 13 zile de la data expirării termenului de 30 de zile de declarare a recursului ordinar, fapt confirmat prin ștampila aplicată pe plicul poștal (f.d.53, Vol.I).

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosar și a motivelor invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 231 alin. (3) și (5) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.

În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată.

Sub acest aspect și cu referire la recursul declarat de către inculpatul Galațan Alexandru, se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, dispozitivul deciziei a fost pronunțat la 05 mai 2021 (f.d.34 Vol.II), în prezența inculpatului și a avocatului Tampei Tatiana, aceștia fiind cunoscuți cu soluția adoptată fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei integrale pentru 09 iunie 2021, iar recursul ordinar, potrivit ștampilei, a fost depus la oficiul poștal la 21 martie 2022, adică peste termenul prevăzut de lege (f.d. 53 vol. II).

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală nu prevede repunerea în termen a recursului, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de declarare a recursului este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

În atare circumstanțe, odată ce recursul ordinar, este declarat peste termen, acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

8. Conform art. art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Galațan Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2021, în cauza penală privindu-l pe *Galațan Alexandru xxxxx*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **25 mai 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie